

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

PREU: 15 CENTIMS —♦— SURT LOS DISSAPTES

Plassa del Pi, número 3, pis 2^{on}

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona Ptas. 2 trimestre
 Fora ciutat » 2 »
 Los subscriptors del interior reben las obras del
 : : : : : folletí encuadernadas : : : : :

DIRECTOR

D. Joan Brú Sanclement

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Plassa del Pi, 3, 2^{on} (Buzó á la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent 15 cénts.
 Donant avis se passa á domicili sense
 : : : : : augment de preu : : : : :

Crónica

Calma absoluta en lo camp de la literatura, ni una ventada, ni una sarceta, res, el llanguiment del hivern cayent demunt de la terra, alletar-gant la vida natural, la vida de la inteligencia.

No volem creurér, no podem creure de cap manera que hagi arriuat el llanguiment per nostra literatura, com no podem creure tampoch que sia culpa dels autors, la parálissis del Teatro Catalá: ha bastat que en Tutau obrís temporada porque se l' hi presentessin obras que han merescut la seva aceptació y ningú negará que es en Tutau una persona de criteri clá, y de práctica verdadera en el teatro. Al *Principal*, de Gracia, actúa una companyia dramática; aquella companyia ha estrenat dramas y comedias que han lograt bona acullida; per aixó no creyém que hagi arriuat el llanguiment á ensenyorirse de nostra escena. El drama de Guimerá fou concebut y escrit en catalá; ¿qué hi fa que s' hagi estrenat en altre llengua, si la obra fou escrita en la nostra? prova evident de que, sota aqueixa capa de mercantilisme, de baixas passions y miserias que com una mortalla vergonyosa cobreixen el Teatro Catalá, aqueix alenta ple de vida y de salut pro reposant en un sopor, produhit pel opi que li propinan, els que á despit dels amants del Art, portan el tinglado del Teatro que fou la epopeya del immortal Frederich Soler.

Si com se diu, á autors de la talla d' en Guimerá se 'ls posau travas al entregar una obra,

si á altres se 'ls desprecian las sevas fentlos á las barbas comparacions imbécils, si els actors acudeixen á las obras forasteras pels seus beneficis per creurer que 'ls donan més resultats, si la empresa que hauria de ser de teatro catalá, no conta ab una persona entesa y autorisada en materia teatral, ¿qué té d' estrany que l' ensopiment, el fastidi y la desilació, hagin teixit aqueixa mortalla de vergonya de que parlava?

No, es natural, es llógich que passi aixís, fins al dia benhaurat que hi hagi qui s' apiadi de aqueix pobre malalt, que mor d' inacció, per la tossuderia dels que 'ls hi convé aixís.

La temporada dramática del Novetats, tot y sent més curta y no havent pogut contar en sa formació de tots els medis ab que contá l' altra, farà més, molt més per poch que s' hi empenyi.

Pero no es aixó lo pitxor, sino que 'l llanguiment del Teatro sembla encomanarse á la novela y á la poesia...

Las obras bonas son molt escassas, y es porque en el mon tot té relació, y no hi ha res més fácil d' encomanar que lo ensopiment després de la guerra, la malehida guerra pesant com una llamborda de plom á sobre de la nació, paralissant tots els travalls, arrancant el jovent de casa seva, sembrant per tot arréu tristesa y desconsol, el poble fent estorsos de flaqueza, pera soportar el pes del infortuni, verdaderament no es aqueixa la millor ocasió per fer llibres, y 's comprén que la poesia y la novela estigan esperant milló ocasió; pero el Teatro es diferent; un llibre 'l compran poch, á veure comedia hi va tothom; surt

més econòmic y l' espectacle es més viu, més vehement, desperta més las passions, satisfá més els instints de cada hù; perque mori un teatro es precís que mori 'l públich; pera morir la novela y la poesia basta que un quants deixin de llegir, y per cada un que llegeix, ne van cent al teatro.

Esperém, donchs, la ma generosa que de una ravalada arrenqui del ensopiment la nostra escena.

A. LLIMONER.

Teatro Catalá

LA BORDA

Drama en tres actes y en prosa, original de D. Joseph Berga y Boada, estrenat en lo teatro de Olot lo 28 de Novembre.

La companyia que dirigeix 'l Sr. Coll ens ha donat á coneixer la primera obra que ha escrit pel teatro 'l Sr. Berga.

Es un drama passional que interessá de debó al públich, especialment un idili entre la borda y 'l protagonista en que l' autor hi ha estat felís.

Los tipos en general están ben entesos y desenrotllats, únicament 'l de enginyer es fals, y es llástima essent com es un personatge gens secundari.

L' autor, ab l'esperiencia que dona lo trevallar per la escena, apendrà á cuydar certs detallets que á vegadas perjudican lo conjunt de l' obra. En *La Borda*, escurrant algun parlament s' hi guanyaria, y no se 'n ressentiria pas res la trama.

Cada final d' acte demostrá 'l públich lo molt que li agradá *La Borda*, cridant al autor y actors á la escena. La interpretaren ab acert las Sras. Balestroni, Abella, Sumalla y 'ls Srs. Coll, Vallmajó, Soy, Solá, Homs, Mestres y Estorch.

A. B. LI.

LA GROSSA DE NADAL

Sainete en un acte, en vers, original de D. Anton Saltiveri. Estrenat la nit del 13 en lo teatro Novetats.

Encara que no 's tractava de una obra de grans proporcions, sentirem satisfacció més que important al assistir diumenge passat al estreno aquest, verificat al teatro Novetats per la companyia de D. Anton Tutau, donchs que 'ns recordá millors épocas que la present de teatro catalá.

Satisfactori sigué l' éxit que obtingué lo sainete del senyor Saltiveri. Encare que l' assumpto de una familia que s' entrega á grans expansions per creurer haver tret la rifa y resulta després víctima de una equivocació de la llista, no sia molt nou, está presentat en sa forma y desenvollop ab certa novetat, que junt ab la varietat de tipos, fa resulti un quadro animat y mereixedor del aplauso que va concedirli lo públich que assistí al estreno.

Lo desempenyo sigué cuydat. Ab tot y lo difícil de la execució, constantnos que havia tingut poquíssims ensajos, lo conjunt sigué molt superior als de altres

companyias de vers que 's passen molts dias anunciant l' estudi de una obra pera representarla pitjor que aficionats.

Per los motius que de lo exposat se desprén, foren justament aplaudits actors y autor al final de la representació.

X.

LO RAPTE DE D. SABINO

Diálech en un acte, arreglat á la escena catalana per don Joan Manubens Vidal. Estrenat la nit del 13 en lo «Centre Moral».

Divertidíssim es lo diálech aquest, arreglo de una producció francesa, que no 'ns es desconeguda. No 's pot demanar en una joguina de dos personatjes sols, acció més moguda y alhora divertida pera fer passar un bon rato als espectadors.

Lo desempenyo á cárrech dels senyors Farriols y Martí sigué fet ab carinyo, encare que ab la inseguretat natural de un estreno.

L' arreglo está fet ab discreció, demostrant ab ella lo senyor Manubens, haberhi posat lo mateix cuidado que quan se tracta de una obra original de las molts que ja 'ns ha donat á coneixer.

X.

LAS PENAS DE UN CASAT

Monólech en vers, original de D. Lluís Millá, estrenat en la nit del diumenge 13 del corrent en lo «Cassino Artés» de la vila de Gracia.

La situació del que escriu un monólech y l' apuro de qui 'l representa, es un cas verdaderament compromés. Mantenir l' atenció del públich un sol personatge recitant versos y més versos, per més ben medits que estigan, lo martelletx dels consonants acaba per molestar l' orella. Requereix, donchs, lo monólech xiste sobre xiste, per no ferse pesat; en bona rahó lo senyor Millá, com coneixedor del teatro y actor-cómich que es, en son monólech *Las penas de un casat*, n' hi ha abocat una bona munió. Las continuadas riallas del públich acreditaren lo que dihem.

Per altre part lo Sr. Casellas desempenyá l' obreta ab verdader carinyo, logrant justos aplausos al final que 's presentá á rébrels ab companyia del autor.

A. N.

PARELLS Ó SANÁS

Comedia en un acte, arreglada á la escena catalana per D. Eduart Aulés. Estrenada la nit del 15 en lo teatro Romca.

Procedeix aquesta obreta de la bonica producció francesa *Mon Ismenie*, de Labiche, y es de suposar que aquest arreglo del festiu escriptor data de temps, donchs que Aulés fa llarga temporada se trova lluny d' aquest país y no ha donat res fet de poch al teatro de casa. Aixó 'ns fa creurer que l' estreno aquest ha vingut algo retardat, ab lo qual s' ha donat ocasió que s' haigi conegut molt avans una versió de la mateixa obra al castellá baix lo titol de *Hija única*.

L' arreglo del senyor Aulés es de ma mestre y ple de la gracia peculiar en ell á la que tant ben acostumats nos tenia en altres temps.

Lo desempenyo sigué bó distingintshi de vritat las senyoras Munner, Clemente y Planas, y 'ls senyors Soler y Goula.

X.

Amorosa

Si fos aucell, estaria
á ta finestra cantant,
dolças trovas amorosas
com si fos lo teu aymant.

Si pogués sé papallona
volaria en ton entorn,
perque aixís te besaria
quan ne despuntés lo jorn.

Si fos fló, m' enlayraria.
per donar'te mon perfum,
y perque ab más ricas galas
eclipsessis fins la llum.

Mes, com no só papallona,
ni fló, ni aucella, ¿qué fé?
callo, sofreixo y sospiro,
y passejo ton carré.

RAMON DE LA ROSA.

La rifa

Molts se creuran que vaig á parlar del primer premi de la de Madrid ó d' un altre qualsevol de las que 's celebran á Espanya ó fora d' ella.

Algú hi haurá també que suposi que ab tal títul batejo lo casament d' un pobre diable ab la pubilla H. ó X.

Res d' aixó; lo meu article va destinat á ferlos una petita narració que si be, en lo fondo, no te res de particular, ensenya que no sempre molts gotas fan un ciri, ni resulta tampoch cert alló de «ajudat que t' ajudaré».

En Joanet es un manobra trevallador é intel·ligent, tant, qu' entre 'ls del seu ofici té veu de mando desseguida, en qualsevol de las obras en que pren part.

Es solter, y ni fuma, ni pren café, puig com diu ell, lo café es la taberna dels senyors, y ell no va may á la taberna, tota la seva distracció, quan ja ha plegat, es cuidar un hortet que ell mateix s' ha arreglat á la petita botigueta ahont viu, y are tomátechs, després monjetas, y més endevant cols ó patatas, ell va fent que aquell bossí de terra que res valia quan la va llogar, li dongui una petita compensació dels molts suhors que li costa.

Y si 'ls companys de treball, més donats qu' ell al vici, li proposan comprar un bitllet entre tots per veurer si logran la sospirada felicitat, respon sempre:

—Vosaltres feu lo que vos sembli; jo la rifa ja la tinch á casa: miréu avuy han comensat á sortir unas sebas que donan gust de veurer.

Demostrat, donchs, que 'n Joanet no te cap vici, y sols en lo seu treball y ahorro fia per la rifa de que tant parla, no es difícil aventurá — dirán vostés — que arriba á la meta del seus desitjos.

Clar que sí; pero ¿de quina manera? ¿Quina es la seva rifa?

Degut al estalvi, y més que al estalvi á la mania que té de menjar poch, perque — y á n' aquest punt exerceix de filosof — diu que no

hi ha necessitat de viurer per menjar, sino sols de menjar per viurer — lo qual, encara que sembli lo mateix, positivament es molt distint; degut, donchs, á n' aquesta sèba, que la té més arrelada que las que cull del seu hort, un dia 's trova ab uns petits ahorros que li permeten ferse seu aquell palau de la ditxa, com ell l' anomena.

Si molt estalviaba quan no era propietari, més, si cap, ho fa després, puig á causa de la compra d' aquella sa morada — uns baixos — li ha fugit una poma que guardaba per la sed, y li ha sortit en cambi una mosca qu' en forma de bon amich l' ha ajudat, fentli lo favor de deixarli una cantitat al módich interés del *vint per cent*... ¿Per quan son las bonas personas?

Després de las horas que al jornal diari dedica, corra afanyós á sa casa, puig cada dia, cada moment te pensaments que tendeixen á millorar aquellas quatre parets que quan ell va llogarlas estavan en llastimós estat. Y ell es allí dins manobra, pagés y artista, puig fins cultiva las bellas arts, exercinthe de pintor de *brocha gorda*, com diria qualsevol gacetillero.

—¿Veus?— dirán vostés,— molts gotas li han fet un ciri; s' ajudaba y l' han ajudat, ¿no es vritat? Donchs miremo.

Com que ab la poca alimentació ab que 's nudria y l' excessiu treball que feya, la seva salut s' ha ressentit, — igual que 's ressentan molts personas, si algú 'ls demana un favor ó diners— va perdent aquella febril activitat que feya d' ell un home indispensable, fins al punt que, considerant que no guanya 'l jornal que li pagan, se veu despedit sens cap contemplació. Y com de feyna no n' hi ha abundó, passen setmanas ab molts esperansas, pero sens arribar may á la realitat.

Com que no te quartos, no pot menjar més que lo que cull del seu hort— que ja es ben poch,— y com no te feyna, no pot avansar per pagar al bon amich que l' ha ajudat tant *desinteressadament*. A més d' aixó, siguent ja propietari, te de pagar contribució, y com per totas aquestas *gargas* no disposa d' un refors, entre 'ls uns y 'ls altres li fan lo favor d' embargarli lo tant sospirat *palau* y *tréurel* d' ell.

Avuy viu rellogat en un quart pis, tenint per palau un petit quartet tant fosch com la seva ditxa, y com que no trevalla perque ja no pot, diu als seus antichs companys, quan los veu:

—¡Vosaltres ray, qu' encara podeu treurer la rifa!

—¿Y donchs, tú?...

—¡Ay fills! Jo la vaig treurer una vegada, pero la van cobrar los altres.

ENRICH RIERA Y MATEU.

L' hivern

CASSAT AL VOL

Sense l' hivern y la Tabacalera, cantariam continuament los goigs de Sant Prim.—*Un fill de Hipócrates.*

—
 ¿Creurian que jo, á la nit, casi no 'n sento de fret?—
Una casada.

—
 Jo no sento res: ¡ni 'l fret!—*Un sort.*

—
 ¡Es ben veritat que *la capa tot ho tapa!* Tothom deu créurem un Creso y vaig ab mánigas de camisa.—
Un cessant.

—
 Progrés, diuhen! Decadencia, decadencia, dich jo... Aquest hivern he tingut de seguir un sens fi de botigas pera trovar... ¡sabatas de simolsa!—*Un suscriptor del «Brusi».*

—
 Ab las devanteras y *degrassos...* de cotó ¡m' en rich del fret!—*Una senyoreta.*

—
 Casi tothom arreplega encostipats al hivern. Nosaltres arrepleguém... ¡uns *geps!*...—*Un sastre.*

—
 Al caure la fulla, cauhen los ministeris... ¡Si obtingués aquest any una cartera!... ¡Tan sols per dos dias! ¡Ja 'n tindria prou!—*Un polítich.*

—
 ¡Qué inhumana es la humanitat! ¡Pera celebrar Nadal han de sacrificarnos á nosaltres!... Pero ¡ah! *Mene-gildas*, butxins nostres, los *caloyos* ja 'ns venjan.—*Un gall d' indi.*

—
 Los únichs que no diuhen mal dels reys, son las criaturas.—*Un federal.*

SERAFINA PITARRETA.

LAS BONAS CREACIONES

JAUME CAPDEVILA en lo drama *L' Agulla*

Llista de la Suscripció voluntaria al acte de adhesió y simpatía á favor de D. Joseph Ximeno Planas, ab motiu de la condemna recaiguda en lo procés promogut per lo descubrimient del plagi *La Suripanta*.

Concedim lloch avuy á n'aquesta secció, á la funció que á tal objecte, y ab iniciativa que la honra, ha tingut á be organizar la societat recreativa

LA RIALLA

Baix de Sant Pere, 17, 1er

pera la nit d' avuy dissapte 19 de Decembre de 1896

Á BENEFICI DE

D. JOSEPH XIMENO PLANAS

y que s' efectuará baix lo següent Programa:

1er Sinfonía catalana á piano per lo mestre Juliá Vinyas.

2^{on} *Objecte de la funció.* Lectura á cárrech del senyor Vilanova.

3er **Lo testament del oncle**, comedia en un acte, de Riera y Bertrán, desempenyada per la senyoreta Boixadós y els senyors Masolivé, Blasi y Brunet.

4^{rt} **Teresa**, aria catalana de tenor, per don Joseph Francisco.

5^{nt} **Pintura fi de sigle**, joguina en un acte, de Dalmases y Guasch, á cárrech de la senyoreta Boixadós y 'ls senyors Brunet y Blasi.

6e **L' anyorament**, aria de Clavé, per lo senyor Godes.

7e **Vigilia de casament**, monólech de Figuerola Aldrofeu, per la senyoreta Blasi.

8e Intermedi de clarinet per lo reputat concertista Lluís Oliva, en la composició musical *Pluja d' or*, acompanyat al piano per lo professor senyor Vinyas.

9e **Lo somni de la Ignocencia**, popular sarsuela de colomer y Fando, á cárrech de las senyoretas Boixadós y Guart y 'ls senyors Blasi, Brunet y Joseph Francisco.

10 Ball de societat.

Á DOS QUARTS DE NOU EN PUNT.

HI HAURÁ SAFATA.

La Junta constituida per aussiliar moral y materialment á D. Joseph Ximeno Planas y la Redacció de LO TEATRO REGIONAL, donan un vot de gracias á la Junta de la societat «La Rialla» pera tal pensament.

Al número próxim continuaré la llista de las adhesions y cantitats que continuament van rebentse.

Íntimas

Si sabés jo que 'n eix mon tant com ay m' fos estimat ab lo sér que m' aymaría fora mon anhel pensar.

Si com jo pensessis tú treurías d' un cor molt grat la tristor, reyna absoluta que per tú hi ha pres estat.

Mes si una proba certera del que dich vols abrigar en lloch més que 'n ma cambreta en lloch més la pots trovar, perque allí sols s' hi respira que sospirs del cor llensats qu' han fugit d' etern suplici buscant la felicitat.

P. O. O.

La música á Barcelona

(MÚSICA SACRA)

Que l' art musical está á Barcelona en completa decadencia, gracias tal volta á la deixadés dels que haurian de vetllar per son esplendor, es cosa de temps sabuda, pro aquest mal va prenent proporcions tals que, de seguir per aquest camí, prompte 'l bon gust musical desapareixería per complert d' entre nosaltres; que ho digan sino 'l raquitisme y l' atrás que regna en totas las manifestacions en que la música hi pren part activa.

Ficsemnos primerament en la música sacra ó d' iglesia que casi sempre s' executa malament ó en condicions deplorables y veurém com las sublimes creacions qu' espressan dignament lo sentint dels texts sagrats, las magestuosas obras dels immortals Pierhugi, Victoria y altres son rebutxadas y quasi desconegudas de la major part de nostras *capellas de música*, donchs per fomentar lo mal gust solzament executan obras per demés profanas, fins donanthi cabuda á la cançó del dia, quin repertori turna segons los preus; y en las grans solemnitats la missa pastoril del mestre Vilanova, que podriam calificar de *burla* musical relligiosa ja que no reuneix cap bona qualitat pera ésser executada en un lloch sagrat, fa gran mal efecte.

Y per aqueix istil y potser en major escala, segueixen los *motetes*, *villancicos*, himnes, y altrassas pessas que deurian en bona hora desapareixer per sempre de nostras iglesias y col-legis religiosos, pera implantarhi lo que de temps immemorial s' hi ha vingut manant per competents autoritats en be de l' art y la religió.

ALEXANDRE MARRACO.

Platonisme

Quan vaig per lo carrer, si acás te trovo mon cor bat ab feresa, y va seguintme ton pas accelerat, fins que de vista nena, te perdo.

Si un dia, per ma sort, de mí t' adonas y 't complaus en tornarme mon saludo 'llavors ubriacat per ta hermosura no sé 'l que 'm passa.

No sé tampoch perque tos ulls hermosos quan me miras somrihent, alguna volta, produheixen en mon cos, una frisansa que tot tremolo.

¿Per qué á ta sola vista quedo atónit?

¿Per qué lo teu bell rostre me fascina?

¿Per qué los teus ullets ma sanch encenen que 'l cor m' abrusa?

No sé pas qué pot ser, no ho entench, nena; sols sé que si algún cop per ma gran ditxa ab carinyo y dulsura ab mí enrahonas ditxós me sento.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

Servey de fora

MASNOU.—La companyia dramática dirigida per don Emili Graells, que ab tant aplauso actúa en nostre teatro, posá en escena, diumenge passat, un drama de Pérez Galdós. La execució resultá brillant, com ja 'ns tenen acostumats los actors que hi prengueren part. Per fi de festa, va representarse l' aplaudida comedia catalana de Conrat Colomer, *La Cartilaginotalgia*, que feu riurer extraordinariament á la concurrència.

Diumenge vinent, funció á cárrech dels aficionats de la vila, baix la direcció del senyor Graells. Lo drama escullit es lo tradicional y popular *Los Pastorcillos en Belén*.—J. P. T.

VILAFRANCA DEL PANADÉS.—Lo diumenge, dia 6, tingué lloch en la «Juventut Católica» una vetllada teatral, en la cual la aplaudida «Secció d' aficionats» possá en escena las següents comedias en un acte: *Las burlas fan com las professons*, *Dos desesperats* y *Got per copa*, sobressortint en lo desempenyo los senyors Daroca, Güell (Joseph), Morgades (Ricardo), y Berch (Sabinó).—R.

MATARÓ.—Lo dia 8 tingué lloch en l' Ateneo una bonica funció dramática.

Lo bobich drama de Soler *Las Eurás del Mas* y la pessa *Un beneyt del cabás* foren las obras-escullidas, que agradaren molt al públich.

La senyora Zamora y 'ls senyors Galbany, Torres, Cirera, Baqué, Roig y Comas estigueren ben afortunats, aixís com los senyors Aromí, Cabot y Martí que secundaren dignament.—O.

SABADELL.—L' Associació de Católichs lo diumenge á la tarde torná á posar en escena lo bonich drama *Lo fill del crehuat*, y las divertidas pessas *Sebas al cap* y la segona part *Los grills de las sebas*.—J.

GRACIA.—Del programa del teatro Zorrilla del dissapte á la nit ne formaba part *Un pobre diable*. Del de diumenge á la tarde, *Ki-ki-ri-ki* y *Sota, caball y rey*, y del de la nit, *Sense sogra*.—M.

BADALONA.—Després d' un important drama castellá, en que obtingueren aplausos la senyoreta Sala, senyor Guitart, en especial, compartintlos ab la senyoreta Galcerán y senyors Martí, Casals, Carnicero, Guilemany y demés que hi prengueren part, se posá en escena la bonica pessa *Joch d' amor*, que aná molt bé.—N.

MANRESA.—Numerossíssima fou la concurrència que assistí la nit del passat diumenge en lo Teatro-Conservatori, ab motiu de donarshi una extraordinaria funció á benefici dels soldats malalts y ferits de las guerres de Cuba y Filipinas.

Per dijous estava anunciada una variadíssima funció en lo teatro Gayarre, á benefici dels aplaudits actors don Agustí Morer y don August Barbona.

Formaban part del programa lo celebrat sainete del primer dels beneficiats *L' hereu Pruna* y l' aplaudit monólech del eminent Guimerá, *Lo mestre Olaguer*.

I. T.

VICH.—Aquesta setmana lo mateix que l' altra, tot tancat.

Per las festas de Nadal, en lo Teatro Ausonense hi haurá funció. Entre otras obras se representarà *Lo llibre del honor* y *No sempre 'l que paga trenca*. Per ditas festas, lo Centro Industrial prepara una extraordinaria vetllada musical y un ball extraordinari de societat.

J. S.

Nadala

Avuy es Nadal;
 en humil casal
 hi han guarnit pessebre,
 y dos gentils noys
 senzills y alegroys
 festonan la vetlla.
 Camí del bressol
 ahont ab condol
 hi ha verge amorosa,
 s' hi veu montanyars,
 y molts olivars,
 catifalls de molsa.
 Per aquell viarany
 se veu ab afany
 pastors y donzellas
 que al bon Jesuset
 un cadell tendret
 li portan d' ofrena.
 Los nins extasiats
 contemplan aymats
 de fang las figuras
 y ab dolsench somris
 sa mare ab encís
 oració murmura.
 Y en tant del carrer
 un eco proper
 se sent d' una orgia...
 ¡Es nit de Nadal
 per uns es fatal
 per altres divina!...

SISQUET DEL FULL.

Novas

Se publica avuy lo penúltim folletí del celebrat drama *Clarís*, lo qual quedarà terminat en lo número próxim, que surtirá dijous vinent ab motiu d' ésser dias festius lo divendres y dissapte següents.

Recomaném als aficionats á executar música catalana, l' anunci que va á la segona plana de las cubertas del número present. Personas competents en la materia nos han fet molts elogis de la composició del mestre Pérez Aguirre, *Desfalliment*.

S' ha posat á la venda, al preu d' un ral, l' exemplar imprés del monólech *Esperant contestació*, original de J. Llopart y B., quin estreno resenyavam en do número passat.

També havem rebut y se troba igualment de venda en nostre Administració, al preu de dos rals, lo monólech trágich *Lo tren 50*, original de D. Salvador Badosa y Rius, del que 'n parlarem igualment al verificarse son estreno.

La célebre gimnasta Miss. Geraldine, que com diguerem en un dels números passats, acabava de perdre en lo seu germá en un accident desgraciat, ha debutat últimament en lo teatro Principal de Cádiz, desempenyant lo primer paper de la sarsuela *La segunda tiple*, demostrant, la coneguda artista, possehir molt bonas qualitats pera 'l cultiu del art cómic-hírich al que pensa dedicarse desde ara en endevant, compartintlo ab lo que 'n deu la celebritat del seu nom.

S' ha constituhit á Gracia un «Institut Obrer Graciense», quina Junta Directiva la constitueixen los senyors següents: *President*, Anton Manovens.—*Vis-President 1er*, Lluís J. Rodríguez.—*Vis-President 2on*, Joan Pruna.—*Secretari*, Angel Salabert.—*Vis-Secretari*, Joan Soler.—*Tresorer*, Bonaventura Campalans.—*Contador*, Artur González, y *Vocals*, Andreu Lleonar.—Joan Sanahuja.—Joan Borrás.—Eduard Bosch.—Joaquím Punfí.—Juliá Doria.—Joan Bertran.—Agustí Rabassa.

Per coneixer las bonas qualitats á alguns dels senyors que forman la directiva, augurém prosperitats al nou «Institut Obrer Graciense», y sempre que se 'ls puga ser útil sabré correspondrer al saludo que 'ns han dirigit y que de cor agraphim.

Nos comunica lo conegut autor dramátich D. Manel Rovira y Serra, que ha overt lo despatx d' advocat en lo carrer de Trafalgar, número 19, 1.er

Que sia la enhorabona.

Se 'ns ha notificat la próxima publicació de un volum de *Cent sonets*, originals de un celebrat poeta.

La companyia dramática dirigida per lo reputat actor y director D. Emili Graells, ha posat en estudi pera sa próxima representació, l' epissodi dramátich en un acte y en vers, titulat *Vida y Mort*, original de J. Pujadas Truch, del qual podem adelantarne bonas notícias per haver tingut ocasió de llegirlo.

Segueixen activantse los treballs de organizació de

una societat de Teatre català. En un dels números pròxims nos en ocuparem ab més espay á fi de que coneguim nostres lectors tan important projecte.

Nostre apreciat col·laborador D. Joan Font (Serafina Pitarreta), ha contret matrimoni ab la senyoreta Catalina Milá.

Se 'ls desitja molta felicitat.

La casa impremta y litografia de D. Joseph Cunill ha publicat, en obsequi á sos numerosos clients, un bonich calendari de paret, quin treball, per sí sol, diu molt en favor de tant important establiment.

Excel·lent execució 's doná al ben combinat programa que per la vetlla del diumenge oferí la simpática «Associació Popular Regionalista».

Los treballs literaris dels senyors Morató, Bassegoda, Vilanova, Bernat, Torres y Maragall, aixís com los musicals de 'n Verdi, Denza, Gastaldon, Meyerbeer, Trchaikowski, Arnau y Font, complagueren de debó al públich com li agradaren també 'l discurs d' overtura del Sr. Balil y 'l parlament de gracias del senyor Casabella.

Ha mort lo conegut poeta D. Andreu Pastells y Tamberner, autor d' uns toquets de poesías que titulé *Lo fluvicoler del Ter*.

Un bon número de joves aficionats á la fotografia se reuniren lo diumenge últim en lo saló de sessions del Palau de Ciències, al objecte de estudiar la manera de constituhirse en societat y fomentar, dintre Catalunya, l' art fotogràfic. Pera tal objecte s' acordá valerse per medi del excursionisme y las conferencias públicas.

Es de aplaudir l' esperit regionalista que entre tots los reunits estava possehit, tota vegada que s' acordá que tant lo nom de la societat, com tots los actes estiguessen expressats en nostra hermosa llengua.

Desitjém de veras, á aquestos valents catalanistas, veurer prompte portar á efecte son noble pensament.

Un aplaudit autor ha comensat á escriurer una producció en un acte titulada *Quan no 's té*, parodia de *Juan José*.

Ha sigut contractat per la empresa del teatro Romea, l' aplaudit galan jove D. Lluís Llibre, havent pres part ab la discreció reconeguda en ell en varias obras posadas en escena durant aquestos últims dias.

Lo «Centre Provincial de Lleyda», dará aquesta nit en lo teatro de Novetats una funció extraordinaria á benefici dels ferits y malalts procedents de Cuba y Filipinas.

Lo programa está compost de divertidas produccions. Se posará en escena la xistosa comedia de D. Miquel Echegaray, *Los Hugonotes*, la humorada de D. J. Roig *Sebas al cap*, (miléssima representació), y estreno de la gatada en un acte y vers dels senyors J. Roig y Lluís Millá, titulada *Los grills de las sebas*.

Además pendrá part en dita funció la distingida societat coral «La Catalana», que amenisarà los intermedis.

Ab tals atractius es de esperar que lo teatro de Novetats se veurá aquesta nit molt concorregut.

Hem rebut lo primer número d' un setmanari català titulat *La Veu del Vallés*.

Se li desitja llarga vida per portar á cap los nobles propósitos que manifesta.

PRINCIPAL.—Per aquesta nit está anunciat en aquest teatro l' estreno de *Los granaderos*, sarsuela en tres actes, ab quin éxit s' hi tenen ben fundadas esperansas. Parlarém d' ella en lo número vinent.

LICEO.—Dissapte se posá en escena l' ópera del mestre Thomás *Amlet*. Lo barítono Blanchart feu una creació del personatge, obtenint entussiasta ovació en lo brindis del segon acte. En quant á la triple senyora Bolska posseheix una veu potent y ben timbrada. També foren molt aplaudits la senyora Blanchart y 'l senyor Luppi. Lo mestre senyor Campanini dirigí l' obra ab molta maestría.

Dimecres debutá lo tenor Bayo ab l' ópera *Mefistófele*, obtenint franca ovació per sas bonas condicions de bona veu y escola de cant.

ROMEA.—S' anuncia per dillums vinent la primera representació en la present temporada del espectacle *Los Pastorets*, deguts á la ploma del immortal Soler.

NOVETATS.—La companyía Tutau y Mena té en estudi varias obras novas.

Dijous se representá lo drama en cinch actes *Locura de amor*, de Tamayo Baus, al que se li doná una interpretació acabada.

TÍVOLI.—A benefici dels soldats ferits y malalts que regressin de Cuba y Filipinas, la empresa ha organísat una funció perá avuy ab la cooperació del «Niu Guerrer», y las societats corals humorísticas «La Trompeta», «Una pensada» y «L' as de bastos».

Se posará en escena la ópera *Marina*, y la pessa *Un cap mas*. Las societats corals donarán un concert vocal.

ELDORADO.—Dimars s' estrená la sarsuela *Cuadros disolventes*, que si be tingué éxit, no omplí del tot las esperansas que hi havia fundat la majoría del públich per las noticias que se 'n tenian. Basta dir que lo millor es la aparatosa presentació de la obra, donchs que ni 'l llibre, ni la música compleixen més objecte que secundar la presentació de diferents quadros, uns tocats ab més fortuna que altres, pero cap d' extraordinari ingeni.

Lo decorat, del pintor Urgellés, es de molt gust y digne d' aplauso.

Lo desempenyo sigué bó, sobressurtintne lo senyor Pinedo en lo tipo de Gedeon.

La sarsuela *Las mujeres*, segueix essent la obra de més atractiu del cartell.

GRANVIA.—Segueixen atrayent concurrencia numerosa las companyías de sarsuela y ball.

S' assegura la próxima representació de la sarsuela *Las erradas del papá*, y l' estreno de una de catalana.

FRONTÓN CONDAL.—De superior pot considerarse lo partit jugat lo diumenge últim entre Zabarte y Pequeño de Abando, blaus, que lluytavan contra Ondarroa y Americano, vermells. Los dos bandos se defenderen ab verdader empenyo pera conseguir la victoria, obtenintla los blaus, que deixaren als altres als 45 tantos.

Hi hagué alguns tantos bastant renyits, tant en lo dintre com en la saga, mereixent los aplausos de la concurrencia.

OLIMPO.—Ab molt acert s' han organísat en aquest

teatro vetlladas de moda pera 'ls dijous no festius. Forman part del quadro de companyia, distingintse per sas dots especials, la primera actriu donya Dolores Puchol y lo galan jove don Erasme Catot.

Formá part de la funció del dia 26 del passat, la sarsuela *Lo somni de la Ignocència*.

TERTULIA CATALANISTA.—Dijous passat posá en escena *Lo Mas perdut*, de Feliu y Codina, y la pessa *A mitj camí*.

LARA.—Per aquesta nit s' anuncia lo benefici de don Anton Vilaró, en lo qual hi tindrà lloch l' estreno d' un monólech á més d' un escullit programa tot compost d' obras catalanas.

LA RIALLA.—Aquesta nit celebra una extraordinaria funció, quin programa, insertat en altre lloch del periódich, recomanem á nostres lectors.

LA CONSTANCIA.—La nit del diumenge passat, devant de numerosa concurrència, se representá l' hermosa producció *Lo Uiri d' aygua*, de quin desempenyo sortiren molt airosos la senyora Ayamont, senyoreta Miralles y nena Roca, y 'ls senyors Mas, Prat, García y Navarro.

LOS CANTADORS.—Excelent programa oferí la tarde del seu benefici l' actor cómic Andreu Bons.

Lo preciós drama *Maria Rosa*, un concert vocal é instrumental y un assalt d' armas, eran gran alicient porque s' omplís lo bonich local de la societat. Escoltaren grans aplausos la senyoreta León (M.) y Vendrell, y 'ls senyors Bons, Alonso, Florensa, Permanyer y Freixinet.

ATENEU DE HÒSTAFRANCS.—Diumenge, dia 5, s' hi representá una variada funció, que á més d' alguna producció castellana y pantomima, ne formá part *Lo somni de la Ignocència*.

LA VIOLETA DE CLAVÉ.—Disapte passat tingué lloch una vetllada com á inauguració del local, veyentse ple de gom á gom; foren los héroes de la festa los senyors Carlos Vilella y Ventura Fort, que cantaren dos pessas musicals, acompanyats discretament per lo pianista senyor Joaquim Seball, obtenint grans aplausos la señora Almasqué, que cantá varias pessas de son repertori; lo senyors Massot, Casals, Alsina, Vilella y lo coro de la societat, baix la direcció de la intelligent batuta del mestre senyor Rodas.

CÍRCUL DE LA ESQUERRA DEL ENSANCHE.—Dimars, dia 8, tingué lloch la anunciada funció á benefici dels ferits ó malalts que tornin de Cuba, asistinthi una numerosa y distingida concurrència, que no escasejá los aplausos als artistes encarregats del programa.

Se posá en escena lo preciós drama del inolvidable Soler, *La Dida* y lo xistós juguet de Parellada *Los Asistentes*, que tingueren una interpretació digna de un teatro de primer orde, á cárrech de la senyora Solá, senyoretas Faura y Prats y senyors Marxuach, Rodríguez, Solá (Plácido), Feliu, Juez, Llach, Pau, Delgado, Sala y Condeminas, que además de demostrar sas envejables condicions, ab son desinteresat apoyó donaren major esplendor á tan benéfica funció.

La reputada banda «L' Arpa Graciense» amenisá los intermedis, essent molt aplaudida.

La Junta entregá la cantitat íntegra, que fou de 377'25 pesetas al «Centre de Clases Activas y pasivas», destinadas á socorrer als germans que en busca de consol tornin de las campanyas de Cuba y Filipinas.

Correspondencia

Ramon Bonfill: molt acertat. — Jaume Parent: son vistas ab gust las noticias en be del assumpto. — Agustí Fidela: se 'n necessitan molts y com més puji los efectes serán millors. — R. Cabruja y Vinyas: s' ha fet molt per l' istil. — Joseph Amat: se tindrà present. — Anton Pallejá: hi ha certa gracia, veurém de publicarho. — B. Nani: temem passi la oportunitat. — F. Guirro: precisava algo més; no sabem hont está la Societat que cita. — Surisenti: va be. — J. T. C.: no va del tot mal, l' assumpto es poch nou. — C. Samá: abundem en las mateixas ideas. — Arcadio: casi pot darla per aceptada. — J. Figueras: arrivá tart. — Francisco Farré y Molas: tindria d' escriuers de nou per arreglar la ortografia. — Andreu Rius: ab algun retoch anirà bastant be. — Felip Solé Olivé: la qu' envia es més propia para composició musical; compendrà que precisa l' assegurar-se no tenint lo gust de coneixel. — M. Argimon: anirà *Concell*. — N. Oller: va be, per evitar confusions convindria aclaris més lo seu nom. — J. Salau: bastant dú, encare que merescut, veurem de donarhi surtida. — V. Massanet: la *solució* es poch bonica. — E. Graells: veurem en altres. — J. Llopart Munné: podria ampliarlo ab alguns d' actualitat. — Sisquet del Full: está be, pero se li diu cosas que 'm consta qu' ell mateix es qui se 'n plany. — R. Coll: no filan prou be en la forma. — Amadeo: anirà. — F. Mario: molt be. — Joseph Turu: per are falta temps. — Sanch de cargol: anirà. — J. Castellet y Pont: no van mal, encare que tenen un to massa romántich. — Alfonso López: avuy com avuy no convé. — Salvador Novell: lo pensament es lo millor; deuria arreglarse millor. — Cecili Llescas: hi ha gust y ho farà be ab constancia; aprofitará algo. — Ausias March: no te molta novetat, pero hi ha facilitat. — Ramon Amorós: te molts defectes pera poguer publicarho. — Ana Cleto: aquest no 'ns agrada prou. — Joan Llapi: recordem algo per l' istil. — Jaume Vilaseca: es precis concretarho més.

AVIAT SURTIRÁ

¡May més Frontón!

comedia en un acte

original de **ANTON SALTIVERI**

Tipografia «La Académica», Ronda de la Universitat, 6; Teléfono 861